

flor de card

SANT LLORENC DES CARDASSAR * MARC 1980 *

EDITORIAL

BALEARS I L'AUTONOMIA

(de Premsa Forana)

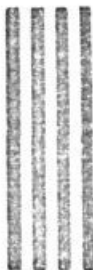
No creim que sia necessari gastar moltes paraules per convèncer nin gú d'un fet: Mallorca, com molts altres territoris integrats dins l'Estat Espanyol, ha sentit la necessitat de l'autonomia. Per ventura, no tots els mallorquins l'entenen de la mateixa manera, alguns, potser no en tenen una idea clara; però és un fet que la paraula mateixa "autonomia" gaudeix d'un prestigi. Prova d'això és que, llevat de qualche excepció raríssima, tots els partits polítics, a l'hora de fer propaganda electoral, esgrimiren com a component del programa, un propòsit de lluitar per l'autonomia una vegada que aconseguissin la representativitat necessària per a actuar eficaçment.

Però vet aquí que ara, celebrades fa estona les eleccions, proclamada la Constitució, instal·lats al seu lloc els representants del poble, el camí de l'autonomia se presenta de cada vegada més llarg, difícil i mal de recórrer. Uns pocs fets bastarien per a demostrar-ho: el President del Consell, senyor Albertí, a l'estiu, a una reunió celebrada amb els representants de la premsa forana, se va manifestar partidari de la via senyalada per l'article 143. Més endavant, el Consell de la UCD se va declarar a favor de l'article 151; però després, com a conseqüència de la frenada general, el partit del govern se retirà altra vegada cap al 143. S'havia anunciat una reunió dels parlamentaris per a tractar del tema i fixar un calendari; doncs bé, ha passat el mes de gener, el de febrer i estam a punt d'acabar el març i, de tot això, res de res. Catalunya i el País Basc, que són les comunitats que més han aconseguit per ara, en aquest terreny també esperen que arribin transferències més substancials. I no volem encetar el tema de la normalització lingüística, perquè l'article s'allargaria massa.

Tot plegat, però, és més que suficient perquè tots els qui estam interessats en aquest procés sentiguem una inquietud cada vegada més creixent. Fins i tot els indiferents al problema tendrien motiu de preocupació només pel simple fet de constatar de quina manera un dels capítols més esgrimits del programa electoral dels guanyadors ara és emprès de mala gana i sense convicció. Com s'explica aquest canvi? ¿Tenim dret a pensar que els qui propugnaven l'autonomia a l'hora de fer campanya electoral no hi creien i utilitzaven el terme com a pur recurs propagandístic?

Nosaltres, els qui integram la premsa forana, volem expressar la nostra intranquil·litat per la marxa del procés autonòmic, que de cada dia veim més obscur.

Consideram necessària l'autonomia perquè creim que és el remei que necessita la política centralista que durants anys, per ventura segles, hem hagut de patir. Justament ha estat la part forana la més perjudicada pel centralisme. Basta repassar la història de Mallorca per a comprovar-ho. Si ara Espanya, amb una constitució a les mans, vol sincerament emprendre un camí nou, amb uns sistemes i unes institucions que responguin sense dubtes a les idees de justícia i democràcia, els responsables de la marxa del país s'haurien de definir clarament respecte d'aquest assumpte i jugar amb les cartes des tapades. Una política boirosa i vacil·lant no farà sinó contribuir a un dels mals que ens amenacen i se comencen a sentir: aquest mal és la desconfiança del poble davant la incipient democràcia. La desil·lusió, el desencant, podrien fer propici un període de la nostra història política, digne successor i continuador del que vàrem viure durant la dictadura i que tots, per uns moments, ens havíem cregut que començàvem a superar.

el batle parla:

Al cap d'un any de les eleccions municipals, entrevistam el Batle.

- ¿Podries establir ses diferències d'actuació entre s'actual Ajuntament i es passat?

- Bueno, és difícil d'establir, en primer lloc perquè del passat no sabem res en concret sinó que nos ho hem d'imaginar, i d'aquest crec que jo som el menys indicat per dir-ho. Crec que ha de ser sa gent que ho digui.

- Vares dir que volies integrar es poble a s'Ajuntament. Hi està? Per què?

- Jo, supòs de que no. Possiblement perquè a un moment determinat en es poble hi ha una eufòria política i pareix que sí serà fàcil integrar-lo, però després passa aquesta eufòria i aquestes herbes tornen quedar mortes com ha passat pràcticament per tot, tant a nivell de partits com d'ajuntaments. Te'n dones compte que a nivell de partit tota una gent que se va moure molt en es moment de campanya ara no se mou en absolut i en es partit queden exactament igual i a s'ajuntament passa lo mateix, sols dos o tres consells fan política perquè no les queda més remei i els altres se limiten a estar-hi.

- ¿Per què sa gent no va an es plens si en un principi hi anava?

- Es difícil, al principi sa gent nava an es plens per voure què eren, no vui dir per voure ses bregues, però sí ses friccions; això feia que sa gent nàs an es plens, i això ha ocorrit pràcticament per tot. Ho veim també a Ciutat, que amb una majoria d'esquerres completament compactada, al menos en apariència, sa gent tampoc va an es plens com en es principi o sigui sa gent ha vist que lo que se feia era discutit i moltes vegades mollar també qualque begenada, i pràcticament això a sa gent no li interessa, lo que sa gent volia voure eren aquelles lluites dialectals que ara no són vistes i entones perd l'interés. Això és com un partit de futbol, que veim que aquant hi ha tocs sa gent pareix que li agrada més.

- ¿Creus que s'ha d'imputar a sa gent, per no anar an es plens?

- Sí, crec que s'ha d'imputar a sa mateixa gent, sense voler llevar part de sa culpa an es consells, perquè indubablement, ells tenen part de culpa però ja no és una culpa diríem pròpia, voluntària, sinó que és completament amoral, hem de tenir en compte que molta gent ha entrat dins s'ajuntament no vui dir per sa porta falsa però casi sense sebre perquè ha entrat. Entones ocorreix que aquesta gent no està preparada per estar dins l'ajuntament, se limita a ser-hi. Aquí crec que està principalment es fallo d'aquestes eleccions, sa gent que hagués pogut esser molt bona, que hagués estat molt activa, no ha entrat dins l'ajuntament. Sa gent ha demostrat que no li interessa sa política en sí, no viu els problemes i tot d'una crea partidismes. Això és sa meua opinió.

- ¿Per què no pot xerrar sa gent an es plens?

- En primer lloc, hi ha una llei que no ho permet ara.

- Però hi ha puestos que xerren.

- Bé, a altres puestos no vui dir jo que no xerrin, això no vol dir que jo no hi estigui conforme, però hem de tenir en compte que en aquests altres puestos possiblement estiguin governats per una majoria d'esquerra molt forta, cosa que aquí no tenim. Es clar que aquí s'esquerra existeix en una proporció molt inferior a sa realitat. A un moment determinat, hi havia uns pactes amb una gent que se poria considerar d'esquerres, però a la pràctica s'ha vist que no eren tant d'esquerres, que ni siquiera eren res, això era es perill, veim que no tenien consciència d'esquerres. Es fet de que jo sí la tengués i els altres no, difícilment se pot fer política d'esquerres. I més si ni siquiera tenen unes idees concretes, si per exemple aquí nos trobam en ves de ser el 6 a 5 inicial véssem estat un 7 a 4, però completament identificats amb una disciplina fèrrea de partit, que normalment duen els partits tant comunistes com socialistes,

indudablement se ves pogut fer una política d'esquerres, jo accept així aquesta possibilitat. Ara, així com esteim, és pràcticament impossible.

- ¿Per què ses permanents no són públiques?

- Jo no és que estigui a favor ni en contra de que siguin públiques, a part de que existeix una llei que diu que no ho poren esser, pràcticament se pot dir lo mateix que an es plens. Ara que a ses permanents hem de tenir en compte, s'acorden unes coses molt personals i entones aquí en es pobles, existeix es perill, quan t'has d'oposar a coses personals, siguin permisos d'obres, llicències, coses concretes, sa gent, si no li apleves, pens que vas en contra seva. A pesar que no és lo mateix una permanent feta a Ciutat que a un poble, ja que ses permanents de deu vegades nou, són per permisos d'obres i això a un poble a on estàs sempre amb sa gent, és molt difícil.

- Antes d'anar an es plens, s'acorda amb sos grups lo que se du an es ple?

- A nivell de grup que està an es poder, diríem, sí se parla antes i se discuteix lo que se vol seguir, encara que no sempre passi així. El grup de l'oposició supòs que també se reuneix antes d'es ple. A nivell de tots no mos reunim.

- S'han actualitzat es cobraments?

- Sí, a més s'estan actualitzant es padrons, i s'ha trobat casi un 30 % que no hi esteia. Amb aquest aspecte s'està font molt, a part també s'han actualitzat es tomes fiscals, permisos d'obres, gastos suntuaris.

- ¿Quins criteris se segueixen a s'hora de donar subvencions?

- Es criteris són de subvencionar domés aquelles entitats que no tenen un patrimoni, ni uns socis que les mantenen. Ara, s'ajuntament pot donar per coses concretes, com poren esser setmanes culturals, campionats, etc. De fet aquí totes ses entitats que funcionen tenen uns socis, futbol, caçadors, Centre Cultural, i aquests socis toquen mantenir s'entitat. Si qualque vegada, s'ha de fer un pressupost extraordinari, s'ajuntament està dispost a ajudar.

- ¿Creus que ara és prudent gastar tant?

- S'ajuntament no és que estigui gastant molt, pareix que gasta molt, però de fet no gasta tant. Per exemple sa contractació de bassura és una cosa que ha passat de pagar-se a una entitat privada a ser un servei municipal. Ses places de jardineria trob que eren molt necessàries, igual que ses places de municipals, que domés vénen a ser dos més, ja que un esteia rebaixat de servicis i s'altre d'obres. A més hem de tenir en compte, que s'han subastat ses platges, i això mos permet, al menos durant sa temporada d'estiu, tenir tot això.

- Es dobbers de ses platges, ¿hi ha es perill que domés s'invertesquin a Cala Millor?

- No s'invertiran tots a Cala Millor, a més ara entraran també uns dobbers de publicitat, gastos suntuals, tuberries subterrànies i això mos permetrà que més d'un 40 % sigui per altres puestos, i tenguent en compte que es Consell pot donar també per aquests serveis.

- Vares dir que donaries un estat de comptes. Se donarà?

- En principi no vol que dir que se faci a cap d'any, degut a una sèrie de problemes diríem de tipo tècnic, quant se tengui al dia, ara se va uns quants de mesos atrassats, i quant s'aprovi es nou pressupost, llavò se farà.

- En certa ocasió digueres que si un assumpte afecta a sa majoria d'es poble, el consultaries. ¿Per què sols l'heu consultat en lo d'es carrers?

- En lo d'es carrers s'ha consultat i això ha demostrat que sa gent era bastant contrària an es canvis. En principi se pot dir que se canviaran es polítics. Hem de tenir en compte que no pots estar demanat sempre a sa gent. A un moment determinat, que s'hagui d'aprovar una cosa important, com poren esser sa redacció de normes subsidiàries, es poble ha de dir la seva, a part de que se va aprovar ampliar s'urbanització de Sa Coma, ha

estat exposat an es públic i pràcticament ningú ha dit res.

- ¿Se fan obres clandestines?

- Jo suponc que qualcuna se'n deu fer, però se pot dir que han disminuït de més d'un 80 %, i que obres grosses, que se veguin, no se'n fan. En el 79 hi va haver un 85 % més de permisos demanats en relació del 78. Això crec que és bastant positiu.

- Digueres que ajudaríeu a s'Escola de Mallorquí, que se farien en mallorquí es programes, sa feina d'oficina... Per què no s'ha fet?

- Jo crec que aquí sa pregunta diria que està casi fora de lloc, com he dit abans sa nostra parcela de poder és molt petita, i que ets altres grups que firmaren es pacte, jo no sé fins a ne quin punt han estat disposats a provar això. Jo aquí no vui entrar, perque no he estat controlant es programes, de fet joestic en contra de que es programes se facin en castellà, però s'ha de tenir en compte que es programes han estat pagats per altra gent, entitats i les fan en castellà.

- Però ja que és una cosa organitzada per s'ajuntament, ¿no hauria de dir la seva?

- Jo crec que lo que passa és que quant se'n dones compte, ja estan fets.

- El PSCE va signar es pacte. Creus que l'heu complit? Per què?

- Crec que en un principi s'ha intentat complir-lo lo més possible, no vui dir en sa seva totalitat, perque això ocorreix casi sempre que se firma un pacte, no se du casi mai tot a terme, però indudablement que se intentarà dur-li a tot.

- Vàreu aprovar fer un bolletí informatiu. Per què no s'ha fet?

- Això més bé t'ho podria contestar sa comissió de cultura que jo.

- Però tu ets es president de totes ses comissions.

- Sí, indudablement és així, però si hi havia uns encarregats i no s'ha fet, es seus motius tendran, siguin econòmics, falta de temps, etc.

- Què opines de sa dimisió d'en Quina?

- Jo opin que va esser un poc precipitada, crec que no la va meditar.

- Creus que no tenia motius?

- Motius, sempre en tens si en cerques, però crec que lo que havia de fer era agontar es tipo, anar-se'n era sa solució més fácil.

- ¿Vares llegir es motius que va donar damunt sa revista?

- Sí, i no dic que no estigui d'acord ni en desacord, és una cosa molt personal. Però per jo és una falta de respecte an es que el votaren, crec que és lo darrer que s'ha de fer, es dimitir, perque jo m'imagin que el PCE, sigui per lo que sigui, se n'anàs, siria una falta de respecte an es seu electorat. Jo crec que en Quina no s'ho va pensar bé, ell ho havia de meditar i si per una cosa o altra, havia de fer una altra política, pues se feia, lo que no havia de fer és anar-se'n.

- I d'ets independents, que deien que varen dimitir perque no s'havien complit es pactes, què dius?

- Això d'ets independents, és una cosa interior d'ells, no hi vui entrar, ells sabran es perquè, ses seves raons tendran, de fet jo personalment lo que crec és que va faltar un diàleg, ses coses se forçaren un poc massa a un joc que s'hi havia d'anar. Si un moment determinat s'haguessin examinat ses causes, crec que s'hagués trobat una sortida molt més lògica.

- ¿Quina creus que és sa composició de forces actual de s'ajuntament?

- Bé, crec que sa situació en aquest moment ningú la domina, esteim en un punt que pràcticament se pot dir que ningú pot fer res sense ets altres, no se pot imposar sa força de sa majoria perque no existeix.

- ¿Com creus que han actuat es grups durant s'any?

- Crec que cadascú ha anat a vegades a defensar ses seves postures a nivell de grup o a nivell personal, però en general, no ha estat ni dolent

ni bo. A vegades ha faltat una mica de sobre estar a puesto, d'experiència, de coneixement polític, però una cosa sí crec que hi ha estat, s'honradès per part de tots. A part de que sa falta de coneixement polític ha fet que s'estar dins s'ajuntament sigui un poc difícil.

- Dos mots sobre ses comisions?

- No vui dir jo que haguin funcionat a sa perfecció, però indudablement coses sí s'han fet. Amb lo que crec que s'han trobat és que és molt difícil es pore-se reunir. Ara que ha passat s'eufòria política, molts se li miten a assistir i pràcticament es qui fa funcionar sa comissió és es president. De fet aquí sa comissió de cultura tenia dificultats, ja que es seu president era a Ciutat i li era molt difícil es venir. Ara crec que podran fer més.

- Creus que sa gent està contenta?

- Jo crec que en es fondo sí està contenta, a mi me consta que sí. Vou que sa feina s'intenta fer bé, que a vegades se conseguéix i a vegades no.

- ¿Hi ha grups de pressió?

- Jo crec que no se pot dir que hi hagi grups de pressió. Hi pot haver males interpretacions a un moment determinat, però no grups de pressió.

- ¿Trobos que Flor de Card és una revista destructiva?

- No, té aspectes que no hi puc estar d'acord, altres que sí, en principi jo crec que Flor de Card més que una revista diríem crítica, s'hauria de limitar a ser una revista informativa, perquè produeix una sèrie de problemes de malestar.

Una cosa és donar opinió i altra crítica, lo que jo noestic d'acord, és que només se posi sa part negativa, sinó loque jo voldria és que se posàs lo negatiu i lo positiu.

- Quatre mots sobre:

Ambulància.

- Possiblement prest comptarem amb una.

- Canalització d'aigos.

- En principi no se'n pot parlar, no crec que sigui un problema bàsic.

- Guarderia.

- Està dins ses possibilitats.

- Biblioteca.

- Pràcticament ja està montada.

- Manteniment de s'escola.

- Es un problema que mos està costant molt.

- Llimpiesa d'es carrers.

- Se confia millorar bastant.

- Espipellades.

- Unes molt bones i altres que no ho són tant, però molt interessants.

- Autonomia.

- Tota i pes 15l.

- Plet.

- Agua de borrajas.

F. d. E.

ELECTRODOMESTICS

I

FONTANERIA

ORDINAS - FEBRER

Major, 22 - T. 569100

subscriviu-vos a

**flor
de card**

7
HA PASSAT UN ANY !!

-podem continuar cercant la utopia-

Avui, alguns anys després d'haver-ho pensat, i un després de l'esdeveniment de la més clara oportunitat, poden dir ben

fort i clarament que la nostra utopia local encara no s'ha vista, ni molt manco, realitzada. Utopia en el més estricte sentit del mot. Es a dir, tots aquells que, d'una manera o altra, pensavem que les eleccions municipals ens portarien a un govern local que es pronunciaria i obraria de manera CLARA, OBERTA i COHERENT -independentment del color de camises i pensament- ens hem de sentir, a la força, decepcionats, desil·lusionats.

A dir ver, potser teniem la malaltia de la il·lusió, potser esperavem massa. Ens havíem atrevit a desitjar un ajuntament: -nou, no solament en relació als "noms" de les persones si no, sobre tot, amb la "manera" de fer de les persones.

- obert, que desitjés i procurés, una vegada i una altra si fos necessari:

a) la comunicació directa i continua amb el poble o, al manco amb la majoria de gent del poble.

b) la participació de tots i cadascun dels ciutadans voluntariosos en tots i cadascuns dels moments de la vida municipal.

Comunicació i participació necessàries, fonamentals per arribar a un sentit ple de la democràcia.

- planificat, críticament i creativa, amb metes clares i definides a llarg, mitjà i curt plaç; i per tant:

a) mirant el futur i, conseqüentment girat a l'escola (no solament en sa concepció de "edifici escolar" si no en sentit ampla car "tot educa"); girat a conservació plena de la natura cercant i creant espais; que empengués i/o creés oportunitats continues de desenvolupament físic i cultural; i que permetés i empengués la consolidació de tots els grups humans existents

b) recordant el passat, que es podria traduir amb una acció clara, directa i definitivament pràctica de cara als nostres vellets.

- tot solament realitzable mitjançant una decidida i ferma tasca d'equip, un equip incolor, de poble, crític.

Tots els que ens havíem atrevit a pensar i desitjar un ajuntament així, deia, ens podem sentir ben decepcionats.

No, amb això no intent fer el joc als ajuntaments de la dictadura perquè tots encara recordam que tampoc no eren així; intent arribar a un altre concepte de democràcia, una democràcia que no es redueixi a votar cada quatre anys.

Potser algú pensarà que tot això no és més que una utopia, que no s'hi pot arribar mai, que és teoria bella però inabastable i potser tindrà raó, però si hem d'ésser clars, una cosa és intentar arribar a un impossible, sigui el que sigui, i l'altra ben diferent és "anar fent" sense metes determinades i mostrades, sense objectius clars, per sortir "del pas".

Obviament no intent fer una anàlisi de les realitzacions del primer any, ni molt manco "criticar" a persones (cada persona som un món, fruit d'una determinada educació i ambient i per tant totes igualmente respectables); el que sí intent és criticar (si algú pensa que criticar és sinònim de destruir em permet la llibertat de recomanar-li una llegideta de diccionari o eina semblant) la "manera", global i concreta, d'actuar del Consistori, uns actes que, evidentment, no es poden catalogar de "política clara, oberta i coherent".

Alerta!, amb això ni dic, ni ho pretenc, que les persones de l'actual consistori, amb un any, no han fet res, ans el contrari, pens que hi ha hagut regidors que han treballat de valent, que han fet una feinada amb poc temps, i això mai no es lloarà suficientment, però també és ver que altres, o bé n'han feta poqueta o poc els ha lluit,

Sé que per haver dit això, que és el que pens -i em consta que altra gent també pensa així-, potser m'hauré guanyat, al manco, un bon grapat d'adjectius, com és ara: toixerut, vert o vermell, sabut, illús, corrosiu, destructiu, banyota, bajanades de sempre, anti-poder sistemàtic... i potser, fins i tot, mentider i poca vergonya... tot és possible en un poble on l'ambient està prou engrescat potser per la ofuscació davant opinions d'altri.

guillem pont

Aquest mes d'abril fa un any que es feren les eleccions municipals i que el nou ajuntament elegit pel poble passà a dirigir la Sala.

Flor de Card ha cregut que era una data prou important per fer una anàlisi del que ha estat aquest primer any i, com que sempre són els mateixos els que diuen lo que hi troben, ha cregut que era millor que fossin els caps dels quatre grups que se presentaren els que analitzassin els esdeveniments d'aquest any. El PSOE i el Grup Independent de Son Carrió s'hi han avingut; UCD, com sempre, no ha volgut donar cap explicació als seus electors; el regidor del Grup Independent de Sant Llorenç també ha dit que no ho volia fer.

Vet-aquí les anàlisis dels dos grups que han volgut opinar davant el poble:

ANALISI DEL PJOE

És un costum dels països democràtics que els seus governants presentin de tant en tant un balanç de la gestió que els ha estat encomanada a través dels vots populars. Per això, com socialista i continuador d'aquest costum tan democràtic he agafat el paper i la ploma per a fer una mica de balanç de lo que ha estat l'Ajuntament en aquest primer any de la seva caminada democràtica.

No tot ha estat positiu, ara bé, això no vol dir que tot hagi estat negatiu, com pretenen demostrar els entesos de sempre, ja que per aquests tot lo que se faci estarà mal fet, no importa el partit o el règim polític que hi hagi, ja que per ells, la seva intolerància no les permet veure més enllà dels seus propis principis i un d'ells sol és: ser: criticar sempre els que estan al davant de les institucions. A vegades s'autodenominen "representants del poble", però als únics que representen són a ells mateixos. Qui són? No nos importa, perquè els coneixem bé a tots. Ja no nos preocupen, i per això seguirem treballant per la nostra comunitat de la manera millor que sapiguem. Sabem que ens hem equivocat i que ens equivocarem més, perquè és humà equivocar-se.

Sabem que a tots els Ajuntaments democràtics allà on la diversitat de maneres de pensar es creen una sèrie de dificultats que a vegades ens condueixen a llocs sense sortida. Però quan hi ha voluntat de diàleg i de col·laboració, molts d'aquests problemes que pareixien no poder-se resoldre, es troba solució, i així pareix que ho han entès els regidors de Sant Llorenç, lo que ens ha permès el poder emprendre una sèrie de feines que sense aquella voluntat de treball de tots els regidors hagués estat molt difícil poder-se dur a terme.

Existeixen a tots els Ajuntaments tota una sèrie de petites coses que van sortint cada dia i que l'ajuntament els ha de donar una solució immediata. Això, a un municipi com el nostre significa una labor molt important, debut al creixement del "papeleo" que hi ha cada dia, i si tenim en compte la manca de mitjans que hem tengut, tant a nivell econòmic com tècnic.

Al marge de tot això l'Ajuntament ha emprès tota una sèrie de millores unes ja estan acabades, altres s'estan realitzant i unes altres s'estan gestionant. Aquí caldria fer una mica de resum de tot lo que s'ha fet o de lo que s'està fent:

-Obres a les escoles de Son Carrió i Sant Llorenç per valor de més de 600.000 pessetes, i està sol·licitada al ministeri corresponent una subvenció de més de dos milions de pessetes per a fer millores dins l'any 1980.

-Canvi del lloc del mercat del dijous, lo que agilitza el tràfic a la plaça Nova i equival a seguretat ciutadana i a una millor salubritat pels queviures allà exposats.

-S'han efectuat millores a les instal·lacions esportives municipals i està previst dins breu temps la il·luminació del poliesportiu.

-Dins l'octubre passat es va signar contracte entre el Consell i l'Ajuntament per a realitzar el nou Planctament i les Normes Subsidiàries, ja que l'Ajuntament no disposa de norma alguna. Això ens permetrà solucionar d'una vegada el problema de les edificacions clandestines i al mateix temps fer una urbanització racional del nostre àl urbà.

-Dins breu temps es començaran les obres de la Creu Roja, obres que ja estan adjudicades i que si no s'han començat ha estat degut als problemes en la Caporalia de Carreteres.

-La creació de la biblioteca municipal va ser aprovada i el seu muntatge es durà a terme dins l'any 80. Ja s'han demanat als distints ministeris les ajudes necessàries per posar-la en marxa com més prest millor.

També dins les activitats culturals que es duran a terme dins l'any 80 hi ha el patrocini de la VI Trobada Folklòrica i que juntament amb el Card en Festa s'organitzarà dins la nostra vila i que tindrà lloc el dia 10 d'agost. El pressupost puja a més de 300.000 pessetes.

Per altra banda s'ha conseguit recuperar els noms populars dels carrers de la nostra vila i eliminar tots aquells que tenien caràcter polític; actualment s'està fent el pressupost per la nova rotulació i que serà en llengua vernàcula. Aiximateix l'Ajuntament acorda obrir l'expedient per posar el nom de la nostra vila així com pertoca, o sia: SANT LLORENÇ DES CARDASSAR. Igualment s'ha obert l'expedient per oficialitzar el nou escut de la nostra vila, acceptant el que hi ha a l'entrada del cementiri vell i que data de 1910.

Per altra banda l'Ajuntament ha potenciat en la mesura de les seves possibilitats totes aquelles festes que tenien un caràcter popular i que ja quasi es perdien.

-Ja han començat les obres d'amillorament dels cementiris de Son Carrió i Sant Llorenç. En aquest darrer s'hi està instal·lant una cambra frigorífica per tal de solucionar el problema dels morts que han d'estar en dipòsit per alguns dies, principalment els estrangers que moren a la zona costera i que han d'esser traslladats al nostre cementiri.

-Un altre aspecte que val la pena tenir en compte és el de la recollida dels fums (basuras). El servei ha estat municipalitzat, lo que nos permetrà reduir els costos en més d'un 15%, i al mateix temps donar treball a quatre veïns de la nostra vila. També s'ha creat una brigada municipal per al manteniment de les nostres zones verdes i d'altres serveis. En principi la brigada està composta de cinc persones elegides a través de l'oportú concurs a nivell del nostre municipi. També s'ha aprovat la contractació de quatre municipals nous per a cobrir les zones costeres. El servei, en principi, serà de mig any, de maig a novembre.

-També per primera vegada s'han subhastat les platges de la nostra zona costera. La subhasta ve ser adjudicada en cinc milions dues-centes cinquanta mil pessetes per la platja de Cala Millor -Sa màniga- i un milió quatre-centes dues per Sa Coma. A S'Illot, degut a lo petit del bocí de Sant Llorenç, es decidí entablar negociacions directes amb l'Associació de Veïns de S'Illot. Degut a totes aquestes entrades ens ha permès el muntatge dels serveis a dalt esmentats.

-El passat mes de gener l'Ajuntament va dur a terme la repoblació forestal de totes les zones verdes de Sant Llorenç. Pròximament es farà a altres llocs del nostre municipi.

-Una altra cosa important que ha fet l'Ajuntament és la negociació de l'entrega de la Urbanització de SO'n Moro, que degut a lo engirgolat que estava la cosa no s'havia duit a terme a l'hora que pertocava. L'Ajuntament ja l'ha rebuda provisionalment i ja només falta que els urbanitzadors arreglin algunes deficiències perquè es faci l'entrega definitiva. Per tant es pot dir que l'Ajuntament ja ha recuperat una part molt important del seu municipi, lo que farà possible que la zona de So'n Moro ben prest hagi canviat d'imatge; ben prest la brigada es posarà a col·locar totes les senyals de tràfic de la zona. Ho mateix es pot dir del rotulat dels carrers. També, parlant de Son Moro (Cala Millor) ja s'han començat les obres del Parc de la Mar, que costarà d'una zona de més de 15.000 mts. quadrats. Per altra banda, amb l'Ajuntament de Son Servera s'ha gestionat el recomençament de les obres de la depuradora, obres que ja han sortit a subhasta.

Aquests són els treballs que ha fet o està fent l'Ajuntament en aquests moments i que continuaran durant l'any 80. Per tot això jo crec que no és ver que l'Ajuntament no hagi fet res, com diuen els sabuts de sempre, sinó com es pot veure l'Ajuntament no ha estat adormit, com per ventura ha passat a altres ajuntaments on la intolerància ha estat el signe més evident. Esper i desig poder seguir treballant com ara per la nostra comunitat, amb l'ajuda de tots.

Encara que sàpiga que és difícil resumir en dos fols tot el moviment d'un ajuntament, crec que això pot ser una mostra de lo que he dit abans, però en altres ocasions ja tindrè l'ocasió de tornar informar de la nostra gestió. No voldria acabar sense agrair a totes les persones que d'una manera o de l'altra han col·laborat amb mi i demanar-los que així se gueixin fent-ho per la nostra comunitat.

Salut, Pau i Prosperitat

Ignasi Humbert i Roig

ANÀLISI DEL PRIMER ANY DE L'AJUNTAMENT NOU

Després d'un any que fa que el Grup Independent de Son Carrió va aficar dos membres del nostre grup (també del nostre poble) dins l'Ajuntament, consideram prou interessant fer una mica d'anàlisi de lo que ha fet l'Ajuntament pel nostre sempre estimat Son Carrió. Però abans de començar volem fer saber que no feim comptes dir si l'actuació del nou Ajuntament Democràtic ha estat molt positiva o molt negativa, perquè consideram que no som noltros els més indicats per fer-ho. Ara bé, sí que volem enumerar una sèrie de fets que sí creim que són interessants pel nostre estimat poble:

- 1.- Arreglament del pati de l'Escola. No ha quedat asfaltat, però al manco s'han guanyat un raig de metres que molta falta feien als infants. (Ha estat una obra que no s'ha tengut en compte per lo important que és). Així mateix, per aquest any està previst fer una sèrie de millores a l'esmentada escola a fi d'anar arreglant-la a poc a poc.
- 2.- Lo del nou Planejament i les Normes Subsidiàries també ens afectarà a Son Carrió. Això ens ajudarà per fer créixer (no ens hem equivocat) d'una forma ordenada el poble.
- 3.- Ampliació del cementiri de Son Carrió. Fet molt important. Encara no s'ha vist res a la llum, però ja està aprovat el projecte per a la conducció de l'aigua, així com també la instal·lació d'un comptador. Aviat es podran adquirir solars.
- 4.- També s'ha obert de forma provisional una petita delegació. Creim que és important que dins el mateix poble es puguin fer qualque sollicitud o arreglar qualque paper.
- 5.- Lo de les platges (ens referim a la subhasta) també creim que per part de l'Ajuntament, i en definitiva del poble, s'ha conseguit una suma de dobbers prou interessant.
- 6.- La municipalització del servei de la recollida del fems (basura) és un fet molt important. Suposarà una petita reducció i lo que emparam serà nostre. El servici creim que serà més eficaç.
- 7.- El torrent. Està ja aprovat i comanada la redacció del projecte tècnic a Obres Hidràuliques. Esperam que l'hivern proper ja no es desbordi com aquest any passat.
- 8.- La creació de la "Brigada de manteniment". Creim que a lo millor hi podrà entrar qualque carrioner. Apart d'això les zones verdes, jardins i similars estaran més ben cuidats.
- 9.- Dels noms populars en els carrers, dels arbres de la Plaça de l'Església ja en parlarem més envant.

Aquests són els fets que creim més importants. Hi ha fets que són, encara, a nivell de paper, però per qualque cosa s'ha de començar i a vegades no ens queda altre remei.

(Apart de tot això, i entre parèntesi, volem dir que el GRUP INDEPENDENT DE SON CARRIÓ no fa comptes dimitir, no!).

Son Carrió, 19 de març de 1980
El secretari del Comité

Antoni Riera

Es evident que dins un ajuntament, com a qualsevol altra casta d'equip, sempre hi ha unes persones, uns grups, que, o be perquè tinguin majoria absoluta, o be perquè sàpiguen convèncer millor a l'altra gent dominen la situació, controlen els esdeveniments del conjunt. No vol dir això que aquests grups, aquestes "forces" siguin sempre els mateixos, ans al contrari, quan un succés imprevist els afecta poden canviar radicalment. La meua intenció és, en aquest article, analitzar breument l'evolució d'aquestes "forces" dins el nostre ajuntament durant el primer any de recorregut democràtic. De cap de les maneres voldria que algú se sentís insultat per les meves paraules, ja que no és aquest el motiu que m'ha impulsat a escriure aquesta plana.

1.- El primer mes -o per ventura no tant- els pactes que signaren els Independents de Sant Llorenç i Son Carrió i el PSOE funcionaren i així la majoria elegiren el batle i distribuïren les comissions informatives. La "força" estava entre els que signaren el pacte.

2.- Quan en Pere Bauzá votà en contra de la proposta del batle de nomenar assessor jurídic a Bartomeu Domenge, fent costat a la UCD, es romperen els pactes i el batle, que no s'ho esperava, perdé la confiança en el grup. Aleshores tots s'adonaren que en Pere, com que no estava obligat a seguir disciplina de partit, era el que tombava la balança cap a una banda o cap a l'altra i començaren a rondar-lo, per una part la UCD i per l'altra el batle. Era, idò, en Pere el més "fort" de l'Ajuntament.

3.- Devers el juliol en Guillem Quina va dimitir i passaren uns mesos d'indecisió, ja que no se sabia cap a on tiraria el seu suplent (n'Antònia Garcia), i les coses seguiren poc més o manco com a l'etapa anterior. (Els regidors independents i el batle encara feien "cos").

4.- La quarta etapa començà quan dimitiren els restants membres del Grup Independent de Sant Llorenç i alliberaren de tot compromís a Mateu Girart. Des de llavors l'Ajuntament ha pres un caire totalment distint, que continua a hores d'ara:

- Els Independents de Son Carrió únicament es dediquen a estirar coses cap al seu poble. (En Mateu Puigrós és el president de la comissió de Cultura i fins ara no ha fet res més que una reunió de presa de contacte).
- En Mateu Girart s'ha inhibit completament i ni tan sols va a les Permanents. (Ha dimitit de tot lo que no fos el càrrec de regidor).
- El batle, conscient de que ja no hi ha un grup compacte, no duu cap proposta al Ple si no sap d'abans que la UCD hi està d'acord. Es fan propostes conjuntes UCD-PSOE, però la que realment les fa és la UCD. El PSOE, baix una capa de política de "consenso", sols hi posa el nom, però no hi té cap poder de decisió.
- La UCD, al inhibir-se en Mateu Girart i dedicar-se els carrioners a Son Carrió, domina completament la situació, i sols "passen" les coses que a ells les pareixen be. Aquí caldria dir que la UCD, a nivell d'Ajuntament, es limita a ser En Bartomeu Pont i n'Eduardo Perales. Els altres corroboren lo que proposen aquests dos.
- I si la UCD, com he dit abans, té la "força", ja no ha de menester en Pere Bauzá per res, i aquest ha perdut el poder de dirigir la balança.

De tota aquesta situació és indubtable que els que han sortit més beneficiats són els de UCD, que han passat de ser oposició clara a dur un control semi-amagat de l'Ajuntament. Els independents de Son Carrió, malgrat haver-se romput el pacte (i no en foren ells la causa) han continuat seguint una sèrie de millores per al seu poble que fan que no els hagi anat malament de tot. Els de Sant Llorenç per ventura han estat els més perjudicats, ja que, a més de la remolcada que se'n dugueren per haver votat un batle socialista, no han vist complit el seu programa (Recordau que era un programa d'actuació, no de realitzacions).

I mentrestant el poble, que abans anava als plens, s'ha adonat que tot lo que se discutia estava acordat des d'abans i que el Ple era simplement per a cobrir l'expedient i ara, perdut l'interés, ja no hi va.

PREMSA FORANA

El dia 25 de març se va celebrà en el local del Setmanari "Dijous" la Trobada de Premsa Forana.

En la reunió es va efectuar una rectificació dels estatuts, que ja hvien estats aprovats provisionalment a la reunió del mes passat. Aquets entraran en vigor a partir del dia 27 del actual.

Acabades aquestes rectificacions, cada publicació elegí els seus tres representants per la Assemblea General. Acte seguit s'elegí la junta directiva que per espai de dos dirigirà la Associació; fou elegit president En Santiago Cortès (Dijous). Per unanimitat se va oferir la presidència d'honor a Miquel Marquès Coll, director del "Sóller" una de les publicacions més antigues de l'illa i uns dels homes que més ha fet per la Premsa Forana.

S'espera que el número zero de "Sa Mopia" - publicació humorística elaborada conjuntament per totes les publicacions que componen la Associació - pugui sortir al carrer el pròxim mes de maig.

UN ANY DE DEMOCRÀCIA?

A. Jansó

Fa un any el poble va elegir els que havien d'esser durant quatre anys més els seus regidors. Crec que ja es pot fer una mica d'anàlisi de lo que ha estat aquest any. Abans de començar he repassat un poc els programes que presentaren els regidors i he vist que ells posaren moltes de coses, però també és veritat que és un poc prest per a fer una anàlisi general, o per jutjar els regidors damunt lo que digueren que farien. Això sols es podrà fer després de tres anys més. Lavors sí es podrà jutjar el batle i els regidors, comparant lo que havien de fer i lo que hauran fet. Lavors jo voldria que tots, cadascú, fes una anàlisi de lo que hauran estat aquests quatre anys. Crec que és molt necessari el fer-la, i quan ja l'haguem fet, pot servir per donar-mos compte que equivocarem el vot quan anàrem a votar, i, si és que ens queden ganes de tornar-hi, perquè no l'equivoquem altra vegada.

Per això, perquè encara és un poc prest, sols faré aquí una anàlisi de lo que s'ha fet durant aquest any i de lo que crec que s'hagués pogut fer. Si se demanàs avui al poble la labor d'aquest ajuntament durant aquest any segur que trobariem respostes de tota casta: uns trobarien que s'ha fet molt, que s'ha fet be; altres que no s'ha fet quasi res, que s'ha fet malament. Això és normal que passi: no se pot tenir contents a tots.

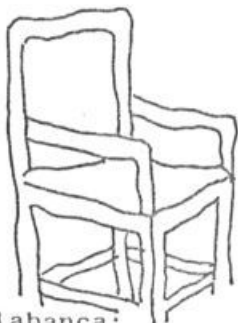
Jo me pos al centre i dic tan sols que qualche cosa sí ha fet el nostre Ajuntament, lo que no vol dir que trobi que ho ha fet be. L'Ajuntament ha fet. No se poden tancar els ulls davant:

- .Un camió de fems, que a més donarà treball a gent del poble.
- .Unes reformes al camp esportiu, als cementiris, a les escoles de Sant Llorenç i Son Carrió.
- .Uns arbres que s'han sembrat.
- .Uns carrers que prest tendran els noms en mallorquí, juntament amb el del nostre poble.
- .Les subhastes de les platges del nostre terme municipal.
- .Un parc que es fa a Cala Millor.
- .L'urbanització de Cala Millor, que ja està entregada provisionalment i que confiam que prest hi estigui de tot.
- ...i moltes petites coses que s'han anat fent i que se fan.

Però damunt tot això, que està molt bé, segueixc pensant i dient que el poble no compta per res, que no hi ha democràcia. Que se fan coses no ho puc negar, però que se fan sense demanar ni informar al poble sí ho puc dir.

Senyor batle, senyors regidors: als plens (les permanents no són públiques) no hi ve ningú. Si això no dóna bons resultats, no és hora ja de que l'Ajuntament prengui altres camins per informar al poble? Molts de pobles ja tenen un bolletí informatiu. L'església cada any entrega una fulla on s'informa al poble de les entrades i sortides que té. Vull pensar que aquest ajuntament que havia d'esser en primer lloc transparent, agafi l'església per exemple per lo que he dit abans. Bé, no sé si aquesta anàlisi haurà sortit bé. Supòs que n'hi haurà que no hi estiran d'acord, però he procurat escriure lo queestic veient.

espipellades

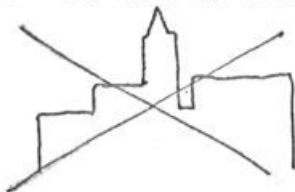

Una alabança:

El mes passat el regidor carrioner de UCD va regalar els atrassos de la seva paga a l'escola del seu poble.

Fins ara, que ens haguem temut, ha estat l'únic conseqüent amb lo que va dir la UCD a la carta que citàrem a la darrera revista.

Ho veis com en tiram qualcuna de bona!

L'any passat l'Ajuntament no va voler llogar un assessor jurídic LLORENCÍ per tretze mil pessetes (13.000 pts) cada mes.

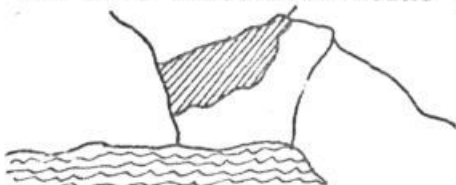
Pel febrer d'enguany acordà llogar-ne un d'EX-TERN per quaranta mil (40.000).

Això se diu mirar per al poble!

Volem fer sebre a "un par de amigos" que aquesta corrosiva i des'ruptiva revista aquest mes ha hagut d'augmentar la tirada, ja que de cada vegada hi ha més gent que la compra.

Com que no tenim manera de fer-la arribar al poble veïnat d'on són naturals (je, je, je) pregam als seus amics llorencins que els ho comuniquin.

Sense entrar en polèmiques sobre si se recolza o se rebutja la intervenció dels russos a l'Afganistan, no es pot negar que ha tengut una repercussió geogràfico-benèfica: ara tothom ja sap on està!

Una altra alabança (no farem colló!):

Amb lo dels carrers, per primera i única vegada, l'Ajuntament va actuar així com creim que toca: Primer va fer una proposta i va demanar si algú hi tenia res que dir; sortiren tres contrapropos-tes: la de l'escola de Mallorquí, la de l'Església i la de So'n Carrió; l'Ajuntament convocà als tres i entre tots feren la proposta definitiva. Llàstima que no es faci tot així!

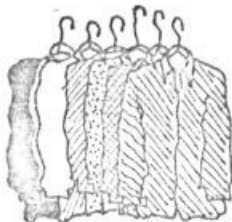
TORNARE'!!!

Els nostres informadors de la kagebé ens han fet arribar un microfilm on diuen que un personatge lloren-cí conegut està fent passes per muntar la "Alianza Popular" a Sant Llorenç de cara a les vinents elec-cions.

"A badar a sa porfessó" -sol dir el mestre al mosset quan veu que compta les mosques-.

N'hi ha que diuen que ni a la "porfessó" poden badar, per que sinó t'omplen de cera!

I parlant de processons no me podeu negar que enguany no han estat gens renoueres!

Vaig anar a veure una obra de teatre on el protagonista ("Tartufo") era allò que diuen un "beato fals", que per arribar al poder canviava de camisa, deia mentides i feia tota classe de malifets.

Quan vaig sortir vaig donar gràcies als déus de la polí-tica de que a Sant Llorenç no n'hi haguí cap com aquell!

J. cortès

UNA BRODADORA LLORENCINA:

MADÒ MARGALIDA FIGUERA

Na Margalida Mas Sunyer (de mal nom "madò Margalida Figuera") va néixer a Sant Llorenç dia 8 de juny de l'any 1897. Era ella una dona alta i molt plantosa, amb una gran intel·ligència. Gràcies a ella i an es seus sebres es poble de Sant Llorenç n'ha d'estar molt agraït: va ser sa primera brodadora d'es poble, sa que va ensenyar a moltes joves, que abans havien d'anar a fer feina a fora-vila o a fer de criades a Ciutat. Avui, que ja fa deu anys

sia ella) li volem menatge perquè ho poble, lo que ja fa molts d'anys: si es poble ha tor part a ella.

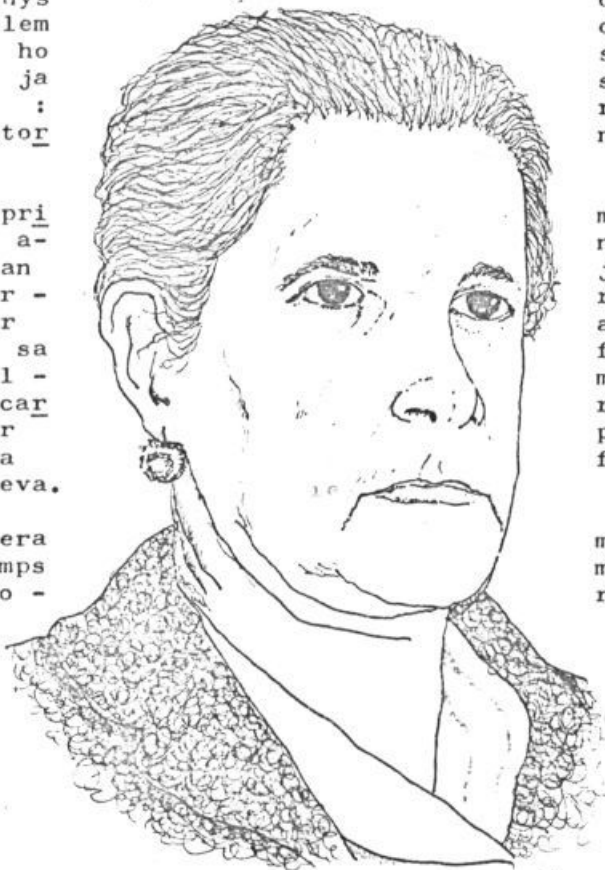
Ella va ser sa primera taller, a on hi a-aprendre'n. Quan taller an es car - el varen canviar (on avui hi ha sa Llevorim). Final - ca-seva, an es car - tengué es taller li entregaven sa ja feien a ca-seva.

Ella, com que era pensava en temps quan ses brodat - les feia pagar deu cèntims ca - gent, com que gar ja no hi ven i la murmu - ien que ella ella, per com - ca; però avui ritat. Quantes Sant Llorenç més de setanta vellesa per mor d'es taller! Ara donen gràcies a Déu i a ella, que va mirar p'es bé d'aquest poble!

Si es poble era pobre en aquell temps, avui ha canviat per complet gràcies a aquesta llorencina, perquè totes ses dones, principalment ses joves, aprengueren a brodar i a sortir de dins sa pobresa. Per això se mereix que li dediquem amb aquesta Revista de Flor de Card aquest petit homenatge d'agraïment perquè sàpiga sa gent d'avui com es poble de Sant Llorenç ha progressat tant.

En es meu poc sebre seria molt hermós que no sols li fessim aquest petit homenatge a sa revista, sinó que crec que se mereixeria que li dediquessin un carrer, o posar una placa a ca-seva en recordança d'es be que ha fet dins es poble. I ja que ha passat a millor vida amb sa seva mort li desitjam que descansi en pau.

Santuari d'es Castanyar, 7 de març de 1980
germà Francesc Clapés

que va morir (al Cel dedicar un petit ho - sàpiga sa gent d'es s'havia d'haver fet recordar-la!, ja que nat ric li deu en

mera que començà es naven a brodar i a jo era nin tenia es rer Major i després an es carrer Ordines fusteria d'En Tomàs ment el va tenir a rer d'Es Pou. Quan preparat ses dones feina d'es brodat, que

molt intel·ligent, ja molt llunyans, per res serien velles:

devuit peces de da tres mesos. Sa en haver de pave be la critica raven perquè de - les cobrava per prar alguna fins - s'ha vist sa vedones hi ha dins que avui tenen anys i cobren sa

LA EQUITATIVA

assegurances

ALFA

màquines de cosir

BERNAT POLIT

Cardassar, 17

BOSCH I MASSANET

sastres

pça. mercedaris, 1-lr-2^a
tel 21 52 65

ciutat

sucursal al
carrer de la creu, 9
sant llorenç de cardassar

IV TROBADA DE BALLS MALLORQUINS

B. Massanet
P.J.Llull

El dia 2 de març a les tres i mitja al local de la Biblioteca, l'associació "Amics de la Dansa", a la qual estan integrades la majoria de les agrupacions folklòriques de l'illa, va celebrar una reunió per parlar sobretot de la IV Trobada de Balls Mallorquins.

A la reunió hi assistiren representants de les següents agrupacions: "Revetla" de Son Servera, "Artàbala i canta", "Aires de Pàgesia" de Sant Joan, "Aires Sollerics", "S'Estol d'es Gericó" de Felanitx, "Escola de Balls" d'Alcúdia i "Tanyes Novells" de Santa Maria. També hi assistí una parella de balladors de Marratxí i representants del "Grup Card en Festa". Altres grups que no hi assistiren, s'han mostrat posteriorment interessats pels acords que s'hi prengueren.

Els punts tractats a l'ordre del dia foren els següents:

- Breu informació de la reunió celebrada a Sóller el dia 14 d'octubre, a la qual s'acordà fer la IV Trobada a Sant Llorenç. A la reunió esmentada també s'hi acordà que a partir d'enguany no es pagaran els desplaçaments dels grups, per tal d'alleugerir el pressupost.

- S'acordà definitivament que la IV Trobada serà dia 10 d'agost a Sant Llorenç, l'horabaixa.

- Cada grup ballarà dos balls i un tercer ball serà per al poble, podent participar tot el qui ho desitgi.

- Es va parlar de crear uns estatuts. Aquest tema quedà en mans del director d'Aires de Pàgesia de Sant Joan, per tal de fer els primers tràmits.

- Els representants de S'Estol d'es Gericó van comunicar als altres grups l'ofertament de Ràdio Popular a les agrupacions de participar a un programa sobre folklore els dissabtes. També van fer a saber l'existència d'una proposta de "la Caixa" d'organitzar unes ballades a la Plaça Major de Ciutat els divendres a les 8 de l'horabaixa.

POESIA

LA GUERRA

José Agustín Goytisolo

De cop, l'aire
davallà, encès,
caigué, com una espasa,
sobre la terra. O, sí,
record els clams!

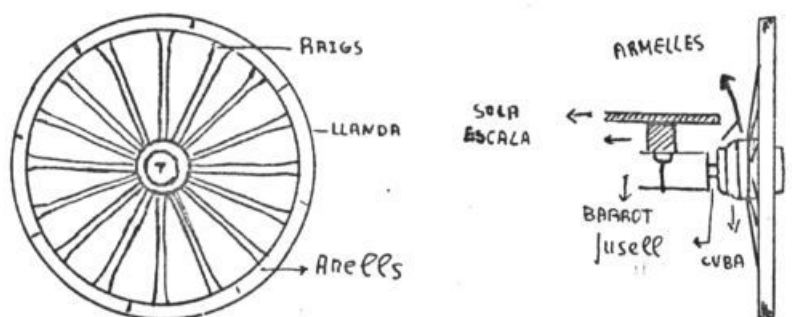
Entré el fum i la sang,
vaig mirar els murs
de la pàtria meva,
com a cec vaig mirar
arreu,
cercant un pit, un mot, quelcom
on amagar el plor.
I només vaig trobar mort,
ruïna i mort
sota el cel buit.

Traducció: Pere Josep Llull

Aquesta plana, que a ser possible omplirem cada mes, surt amb el motiu concret de contribuir a la conservació de la nostra llengua i de la cultura que el nostre poble manejava diàriament en oficis, usos, costums, - eines, paraules, noms, expressions,... i que els temps actuals han deixat - dins l'oblit. Per això gratarem dins els diccionaris i dins la gent més entesa, per tal d'acostar aquesta riquesa arraconada a les noves generacions que assistim a un empobriment de lèxic i de cultura, progressiu i alarmant.

Dedicarem les primeres planes a tot allò que fa referencia als carros, peça fonamental en la vida pagesa de fa uns anys. Donada l'amplitud del tema, anirem per parts, limitant-nos avui a la roda, la manera com se feia i els noms de les peces que la formen.

es carro

Fer ses rodes d'un carro, era una feina llarga i complicada. Se començava per sa cuba, per això es fusters, cercaven una soca d'om o de garrover i en feien troços d'uns 25 cm. d'ample i 30 de llarg, que se duïen a ca un torner perquè les donàs forma i les deixàs a punt per posar-hi ses armelles. Després, es fuster treia es cor a sa cuba amb un barrobí (barrina=grossa) i li feia es forats per ficar-hi es raigs, que normalment eren 16 i excepcionalment 14 o 18. Llavors, sa cuba se duia a ca's ferrer per posar-hi ses quatre armelles que eren uns anells de ferro que l'enrevoltaven per donar-li consistència. Posades ses armelles, es fusters introduïen provisionalment es raigs (que eren d'alzina o d'ullastre) dins es forats de sa cuba, i feien ets anells. Tot aquest conjunt se deixava secar durant dos anys i es mesos d'estiu se treia an es sol i cada horabaixa apallisaven es raigs per fer-los entrar ben ajustats dins ets estrets forats de sa cuba, aquí, ses dues armelles d'enmig, evitaven que sa cuba rebentàs. Estrets es raigs, s'hi afegien es vuit anells agafats entre sí amb unes pecetes de ferro ("trugos" o "terrugos"); es conjunt d'ets anells se deia s'anellat de sa roda.

Era en aquest moment, que es fuster comenava an es ferrer ses llandes. Quan estaven fetes, es ferrer cridava es fusters per posar-les a sa roda. Aquest dia s'armava una espècie de festa de carrer; ferrer i fusters se reunien i després d'encendre un gran fogueró en forma de cercol hi col·locaven ses llandes damunt un graellat; tot d'una que sa llanda era vermella, l'agafaven amb unes estenalles i la posaven a sa roda que estava damunt un banc. Es fusters amb unes gafes aposta, malavajaven que sa llanda romangués centrada enmig dets anells. Després, amb un pot de llauna foradat li hi tiraven aigua per-què refredàs i estrenygués s'anellat. S'estreta de sa llanda, feia que sa roda acabàs d'agafar alambó (inclinació) cap a defora. Com que aquesta feina, se solia fer en s'estiu, no era estrany que ses veinades de ca's ferrer, aprofitassin es caliu des fogueró per torrar pebres.

Perquè es fusell (eix que uneix ses dues rodes) no se menjàs sa fusta de sa cuba, mancava posar-hi sa boixa (peça de fusa, cilíndrica o cònica amb dues aletes perquè quedàs fixada); això ho feien a martellades, ja que es forat de sa cuba era molt estret perquè es conjunt restàs ben ajustat.

Perquè ses rodes no sortissen des fusell, se travaven antigament amb una xaveta (clàvia) i més tard amb so morteret.

PONENT

reflexions

La feina del mestre, de l'educador no és aficar als nins tot un caramull de dades, de coneixements, sinó mostrar-los la vida en tota la seva amplitud, la seva bellesa, la seva cruesa, la seva por, els seus sofriments la seva agonia, de manera que l'infant sigui, el dia de demà, un ésser humà, i no tan sols un objecte al servei d'uns interessos concrets.

Trob que l'escola hauria de servir per formar la personalitat, en lloc de fabricar "nins-plens-de-números-i-de-fórmules". Hauria d'estar dins la ment dels pares i educadors el fet de dirigir l'educació cap a crear gent capacitada pel canvi, en lloc de crear gent sense gens d'iniciativa, immòbil.

L'escola hauria de preparar l'infant, no per ingressar dins una societat podrida, sinó per transformar-la. L'educació ha d'estar dirigida cap a crear un esperit crític, intel·ligent, inconformista que ajudi a la persona a desenvolupar-se.

Es tracta de formar persones amb capacitat d'invenció, i per tant plenes de força per fer progressar la societat. Això implicaria el descorbriment actiu de la veritat, en lloc d'entregar-la ben presentada a uns esperits conformistes.

Crec que la finalitat de l'escola no és servir al sistema socioeconòmic fabricant tècnics de tota classe. Crec que la finalitat és la modificació, inclús la destrucció d'aquest sistema.

L'educació no ha de preparar subjectes dòcils, sinó persones independents.

Pens que la feina dels pares i educadors és crear persones crítiques i innovadores i no tan sols persones mogudes com titelles pel sistema.

Antònia Servera

-... ve de la darrera pàgina-
BATEC (continuació)

Dia 14.- Comença una vaga de mestres d'EGB, que dura fins dia 19.
Dia 17.- Concurs de fresses. Hi participaren un centenar de nins i nines.

Dia 22.- Els mestres envien als pares un escrit explicant alguns punts de l'Estatut de Centres no universitaris (aleshores s'estava debatint al Congrés) i convidant-los a la manifestació a Ciutat, convocada per la majoria de partits polítics.

MARÇ Dia 30.- Dia del Rams. En el pati de Ca Ses Monges benedicció de Rams i Palmes i processó cap a la Parròquia. Es capvespre funció dels llassos, coneguts pel nom de "Dotze Sermons".

Dia 30.- Ets al.lots de s'escola partiren d'excursió.

Guillem Quina
Joan Rosselló

CARD

A la vila de Sant Llorenç d'es Cardassar, dimecres, a les 21 hores del vespre del 5 de març de 1980.

La Junta Directiva i les diferents seccions es reuniren per a estudiar la Diada del 3 de maig en homenatge a Mn. Salvador Galmés, organitzada per un centenar d'escriptors dels Països Catalans.

S'acordà: -Fer programes públics de la Diada convidant els socis al dinar, al preu de 350 ptes, que esfarà a "Ses Sitges, lloc on va néixer el nostre il.lustre personatge. A la tarda del mateix dia es farà una conferència i una pl.lícula per a conèixer més la seva vida i la seva obra.

-Fer una nova apuntada de socis enviant "En Sebastià" a les cases del socis de l'any passat. Els que no ho eren i s'hi volen apuntar que facin de veure algun membre de la directiva.

-Enviar una instàcia a l'Ajuntament demanant una subvenció pel lloguer del local del Card, que costa unes 30.000 ptes. anuals.

-Fer una obra teatral.

-Fer una senyera, amb l'escut del Card al centre.

Sense res més a tractar s'aixecà la reunió.

El President
Antoni Sansó

El Secretari
Bàrbara Mesquida

DE L'ESCOLANOTICIAS A DESTACAR

El próximo domingo, 30 de marzo partirán para la Península en un viaje de fin de curso, los alumnos de 8º Nivel, acompañados de sus profesores. Visitarán los museos del Prado, Arqueológico, Arte Moderno, Alcázar de Toledo, Alcázar de Segovia, el Escorial, Valle de los Caídos, La Granja, el Palacio de Aranjuez, el Palacio Real, Sinagogas de Toledo, Iglesia Santo Tomás, Sepulcro Santa Teresa de Jesús, etc.

También es digno de destacar, que gracias a una aportación económica de nuestro Ayuntamiento, los alumnos de 2ª etapa han podido contar con una profesora durante este mes, ya que desde la Delegación no fué posible conseguir una sustituta. Esperemos que después de las vacaciones de Pascua quede solucionado este problema.

C.N.M. Comarcal San Lorenzo

DONYA BARBARA

El dis 12 de març es va fer entrega a Donya Bàrbara Ferrer Pocoví, ex-directora de l'Escola de Sant Llorenç, del "Lazo de Alfonso X el Sabio" per part de la Delegada d'Educació i Ciència.

Aquesta menció honorífica, que es concedeix com a mèrit al treball, fou entregada a Donya Bàrbara en reconeixement dels quaranta-cinc anys que dedicà a l'ensenyança.

Malavejarem el mes que ve fer-li una entrevista.

-oOo-oOo-oOo-

AGRAÏMENT

Sr. Director de "Flor de Card",

Terminados de desarrollar los trabajos "Premio Ejército 1979" para profesores de EGB, y habiendo publicado en la revista de su digna dirección, varios artículos sobre la Patria y el Ejército, nos es grato testimoniarle a través de la presente nuestro agradecimiento por haber dado cabida a dichos escritos en su Revista.

El Profesor y alumnos de 4º Nivel

Panel de resultados de los equipos de fútbol de San Lorenzo en la distintas categorías:

Jornada del 2 de marzo.-

Benj. Son Carrió 3-Cardassar 2
Alev. Cardassar 5-Ses Salines 0
Inf. Sa Arreval 0-Cardassar 9
Juv. María 3-Son Carrió 0
I eq. Caimari 1-Cardassar 0

Jornada del 9 de marzo.-

La Salle 4-Cardassar 0
Porreres 1-Cardassar 0
Cardassar 3-Porto-Cristo 0
Son Carrió 7-Campanet 0
Cardassar 2-Son Sardina 1

Jornada del 16 de Marzo.-

Benj. Barraca 3-Cardassar 0
Alev. Cardassar 5-Artà 1
Inf. Sta. Margarita 2-Cardassar 1
Juveniles, descansaron.
I eq. V. de Lluch 1-Cardassar 1

Jornada del 23 de marzo.-

Cardassar 2- Villafranca 2
Olimpic 0-Cardassar 2
Cardassar 2- La Salle 0
Llubí 0-Son Carrió 2
Cardassar 2-Rto. Victoria 2

Mal les estan saliendo las cosas a los Benjamines ya que en todas estas jornadas no han conocido la victoria, y solo se han llevado un punto. Pesimismo pues, de cara a la próxima temporada para estos jugadores, que limitaran en los alevines; unos alevines que sino ocurre ningún incidente que no deseamos, ya pueden empezar a cantar el "Aliron" ya que tras su victoria contra el Olimpic en su terreno les pone líderes destacados en la tabla.

También les han salido bien las cosas a los infantiles este mes, cabe destacar la tremenda goleada a los de S'Arreval, que les hace aspirar a posiciones más destacadas. Balance positivo para los juveniles de Son Carrió, que después de la derrota sufrida contra el María, donde hubo de todo, hasta pelea, pagaron los platos rotos los colistas de la tabla, Campanet, donde el que menos marcó un gol. Tras una jornada de descanso sorpresa en Llubí donde se consiguieron dos positivos que no se esperaban.

Si al resto de los equipos, más o menos, les han salido bien las cosas no también han salido para los del primer equipo, que del cuarto puesto han pasado al séptimo. Lo positivo del mes fue el partido contra el V. de Lluch donde se pudo arrancar un positivo, que se perdió en casa contra un Rto. Victoria, segundo en la clasificación, peleón, que en los primeros quince minutos y con dos saques de esquina marcaron dos goles que desconcertaron a nuestro equipo.

Se intento jugar un encuentro de baloncesto entre el San Lorenzo y el American, pero por incomparecencia de este último, los arbitros suspendieron el partido y dieron por vencedor a nuestro equipo.

Para finalizar diremos que la nota predominante de este mes en los encuentros de fútbol, sobre todo en los juveniles y primer equipo, ha sido la excesiva dureza reinante entre los jugadores, cosa que no habria que entenderse ya que se trata simplemente de un deporte, pero que se sabe que si el ansia de ganar, que si el público hincha a los jugadores, y es que el fútbol es el espejo de la sociedad.

MÚSICA

Se esperaba con gran entusiasmo el concierto de la Orquesta Mondragón que se celebró el pasado 21 en Manacor. Un grupo-espectáculo que se ha comido al mundo joven con su primer lp. "Muñeda Hinchable".

Mucho sentido del humor, buenas dosis de caradura e imaginación... en forma de orquesta fue en líneas generales lo que pudieron ver el numeroso público asistente al concierto, se calcula en unas mil setecientas personas y más de mil coches venidos de toda Mallorca.

A estos Mondragones hay que verlos, porque lo más importante es el "show" que se montan en el escenario y después su música, rock-humorística, que sobre ella pesan diversidad de opiniones.

Otro dato que sorprendió al público fue la proyección de cortometra -

je, realizados por los mismos músicos, que sirvieron de fondo a los ya conocidos temas de "Muñeca Hinchable".

Y poco más hay que añadir a este concierto, en el que la gente joven, por lo general, salió contenta.

ACORDS DE L'AJUNTAMENT

PERMANENT 25-1

- Se conceden 15.000 ptas. para sufragar los gastos de una excursión proyectada por los alumnos del Colegio de E.G.B. de Sant Llorenç.

PERMANENT 15-2

- Se concede una subvención de 15.000 ptas. para premios que serán otorgados a los mejores disfraces en las fiestas de Carnaval.

- Se propone la colocación de un brollador en la plaza de Son Carrió. Se acepta dicha propuesta.

PERMANENT 29-2

- Se concede una subvención de 15.000 ptas. para que los alumnos del Colegio Nacional Mixto de Son Carrió puedan realizar un viaje de estudios.

- Se autoriza la cesión de una vivienda de forma gratuita a una familia con la sola obligación de atender al cuidado y conservación de las restantes viviendas.

Pleno del día 4 de marzo de 1980

1.- Se adjudica la playa de Cala Millor a D. Agustín Rosselló Gomila y la playa de Sa Coma a D. Juan Mascaró Fullana por la cantidad de cinco millones doscientas cincuenta mil pesetas y un millón cuatrocientas una mil pesetas, respectivamente.

2.- Se acuerda solicitar la ayuda ofrecida por la Conselleria del Interior.

3.- Se acuerda convocar un concurso de méritos para cubrir las plazas de los servicios públicos con relación al alumbrado, vías y obras, jardines y limpieza en general, etc.. Los trabajadores serán eventuales y por un tiempo no superior a seis meses.

4.- Se da cuenta de las instancias presentadas relativas al cambio de nombres de calles y plazas.

5.- Se acuerda prestar el motor-sierra a la Cámara Agraria Local.

6.- A propuesta del Sr. Alcalde se acuerda aprobar el pliego de condiciones elaborado por las comisiones de Hacienda y Sanidad con relación a la contratación directa del vehículo destinado a la recogida de basuras.

7.- D. Mateo Puigros Sureda propone se le autorice para adquirir y colocar cinco farolas en la plaza de Son Carrió. Se acuerda facultarle para llevar a cabo dicha compra y los materiales precisos para su instalación.

Francisco Umbert Perelló

CA'N XESC

Reparaciones Eléctricas del Automóvil

c/. Clavel, 20 — Teléf. 56 90 67

SAN LORENZO (MALLORCA)

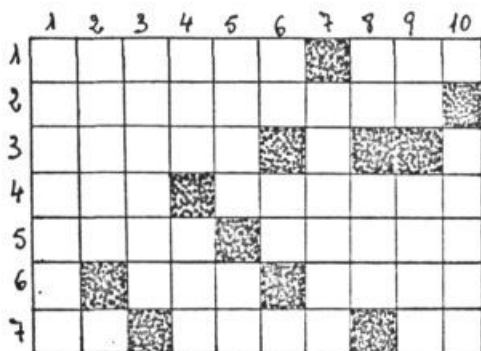
AUTO - ESCUELA GILI

DIRECTOR. PEDRO GILI TOUS

C/. Gran Via, 42 - Teléfono 86 22 31

ARTÀ (Mallorca)

si lleu.... per m.g.

HORITZONTALS.- 1-Pertanyent a la forma. Astre lluminós. 2-Lloc on solen anar a beure els animals. 3-Norme, disciplina. Vocal.Símbol químic del carboni. 4-Conjunció.Forma particular d'esser. 5-Insecte lepidòpter.Conjunt de tots els mahometans. 6-Consonant. En aquest moment Úlcera blanquinosa que se forma a la menbrana mucosa de la boca. 7-Arbre de la família de les teàcies. Ibèric. Contracció. **VERTICALS.-** 1-Bromista, comediant. 2-Executar un mandat. Vocal. 3-Cap de mar de l'Illa de Mallorca. 4-

Híbrid de cavall i somera. Indoeuropeu. 5-Coure trballat en planxa. Prefix llatí. 6-Nota musical. Crit de dolor. 7-Ballar. 8-Pronunciació,tó. Esperit que poble els boscos i coves. 9-Metall groc. Mamífer. 10-Cinquanta. Cuixot d'uns pantalons.

AR B I O N A T I U R T
B R S A N F O S A L M O
O R B R T N E P E L O N
N R S T L B I B L U N Y
I O I R U T S E N Ç X I
T P Q A S L S S R A P N
O N Y X T I L U N L R A
L S A K B I R C N Y R S
S L L E N G U A D O I R
I G D U E L A R I A R S

Els noms de deu peixos.

ENDEVINALLA

Sense vole, molts la diuen,
L'apren es qui no la sab,
La fan aquells qui se moren,
La canta cert animal.

FUGA DE VOCALS

Q.. M.N.TJ. .L. .S D.TS S'.N .NT.

SOLUCIONS

QUI MANETA DLI ES DITS EN UNTA.
A L T E I B E R A L
A R A A F T A
A R N A I S L A M
S I A M A N E R A
R E G L A A C
A B E U R A D O R
F O R M A L S O L

La lletra A

O V A U S N E T L
C B
U I
N S S
I E I R U T S E
Y B
N
O W T S A L M O
A T I U R T

MAXIMES Y BONS MOTS

Aquells qui no més pòden bravetjá des seus antepassats, son cóm ses patates, que ténen tota sa sustancia devall tèrra.

&&

A ses opinions de cada qual, los ne pren cóm a n'es rellotges: no n'hi ha dos que vagen ben iguals, y cadascú s'en vá amb ses séus.

&&

Es Manaments de la Lley de Déu son deù, p'est homos; però per ses dñes no més son ndu. Elles no ténen res que veure amb so nové: No desitjarás la muller de ton prohisne.

&&

Es talent de moltes persones consisteix en sebre amagá que no'n ténen gens.

&&

Un gelós casi sempre se sól topá amb una miqueta més de lo que cerca.

&&

darrera plana

FLOR DE CARD, Bolletí-revista del Card, Centre Cultural de Sant Llorenç des Cardassar, carrer de Mossèn Galmés, 67.
Març de 1980. Número 44.
Dipòsit legal: 765-73
Edita el Card.
Director: Bartomeu Domenge i Amer.

TAULA

Portada	El pastís	Josep Cortès
2	Editorial: Balears i l'autonomia	Prensa Forana
3	El batle parla	Flor de Card
7	Podem continuar cercant la utopia	Guillem Port
9	Anàlisi del PSOE	Ignasi Humbert
11	Anàlisi del Grup Ind. de Son Carrió	Antoni Riera
12	Les "forces"	Josep Cortès
13	Prensa Forana	
13	Un any de democràcia?	Antoni Sansó
14	Espipellades	Josep Cortès
15	Madd Margalida Figuera	Francesc Clapés
16	IV Trobada de Balls Mallorquins	Bartomeu Massanet
		Pere J. Llull
16	Poesia: José A. Goytisolo	Pere J. Llull
17	Es Carro	Ponent
18	Reflexions	Antònia Servera
18	Continuació del batec	
19	Acords de la Directiva del Card	Bàrbara Mesquida
19	De l'escola	Varis
20	Esports	Secció d'esports
20	Música	Secció de música
21	Acords de l'Ajuntament	L'Ajuntament
22	Si lleu...	M.G.
23	Batec	Guillem Quina
		Joan Rosselló

COL.LABOREN A la confecció i mecano,grafia Elisabet Nicolau i Maria G.;
a la tresoreria i difusió Guillem Quina.

NOTA Els articles apareguts en aquesta revista expressen únicament l'opinió del seus propis autors.

BATEC

FEBRER Visita pastoral del Sr. Bisbe D. Teodor Ubeda Gramage. Es va explicar a la gent, durant les misses dels diumenges abans que el Bisbe venia per prendre contacte amb la realitat normal de sa nostra parròquia i que per lo tant "res de coses extraordinàries"; segons aquest pla, idè, la visita pastoral es va ajustar al següent programa:

Dia 1.- Reunió amb les catequistes i llavors celebració amb els pares i nins del catecisme.

Dia 2.- Reunió amb els qui se preparaven per la confirmació; i més tard, a foravila, torrada i canvi d'impressions amb els qui se confirmaren en el desembre.

Dia 3.- Reunió amb les monges. Visita als malalts. Trobada amb els de 2ª etapa d'EGB i 1er. de BUP.
El Bisbe ha estat una estona a la Rectoria per rebre els qui volguessin parlar amb ell. Llavors ha presidit la missa del vespre. Finalment s'ha trobat amb les persones que solen venir a les reunions dels difunts.

Dies 2 i 3.- Exposició de dibuixos d'en Joan Riera Bauçà. Els dos finals de setmana següents ha exposat a Son Cervera i a Artà.

Dia 3.- Sant Blai. Com és costum, sa gent segueix beneint pastorets.

Dia 9.- Junta general del Card, centre cultural.

Dia 10.- Els al.lots de Catequesi van al Gorg de Ses Plenes d'excursió.

Dia 13.- Dijous Jarder. Se veren pandilles d'al.lots que posaven blavet.

-continua a la pàgina 18...-